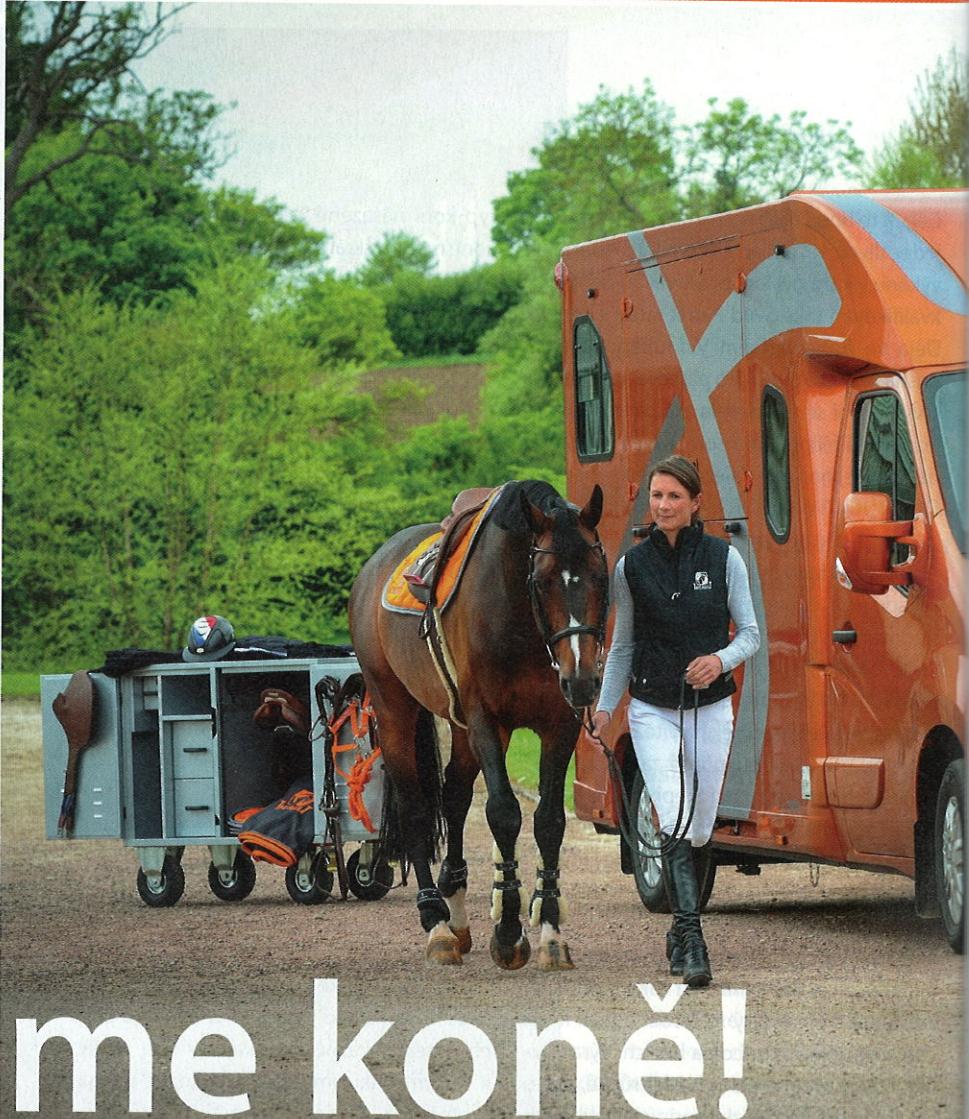

Koně vozíme na závody, dostihy, soutěže, výstavy, svody, klisny ke hřebci, k veterináři a na mnoho dalších míst. Zkrátka v dnešní době koně cestují docela často. Při přepravě se ale výrazně zvyšuje riziko zranění. A to nejenom při fyzické jízdě, kdy hrozí zašlápnutí, tržné rány, odřeniny i úrazy následkem třeba pádu koně ve vozíku, ale především při nakládání a vykládání, které je rizikovější. Důležité při cestování je samozřejmě nejenom fyzické zdraví, ale také psychická pohoda koní.

Vezeme koně!

22

Před jízdou

Absolutně zásadní věc je použití specializovaného přepravníku, určeného pro koně. Nákladáček, velký nákladák či auto s vlekem musí být v odpovídajícím technickém stavu. Při variantě auto/vlek, jež je v současnosti velmi oblíbená, musí být auto vybaveno vhodným tažným zařízením, které vlek bez problémů udrží na silnici i při nečekaných událostech. Samozřejmostí je kontrola stavu přepravníku před samotnou přepravou. Při kontrole je potřeba se zaměřit na bezpečnost vnitřních prostor, aby se kůň neměl o co zranit či zachytit a vše drželo, jak má. Nedílnou součástí přípravy na cestu je také naložení všeho, co na cestu bereme s sebou: krmení, vodu, sedla, jezdecké vybavení, nářadí atd. Vše musí být v autě připravené ještě

TIP

Nespoléhejte se pouze na navigaci. Při stavu našich silnic, množství oprav a uzavírek v kombinaci se slabým signálem GPS se vyplatí vozit v autě i knižní autoatlas a cestu vždy dobré předem prostudovat.

před nakládáním koní. Je vhodné vozit s sebou také vodu, například pro případ uvíznutí v koloně na dálnici, kdy teplota v přívěsu může rychle stoupnout a zdroj vody je nedostupný. V takovém případě může

rezervní voda

zabránit vážným zdravotním komplikacím, přehřátí, kolice či dehydrataci. Ve chvíli, kdy kůň nastoupí, je třeba co nejrychleji vyjet, kůň jinak začne být ve vleku nervózní a může začít třeba kopat.

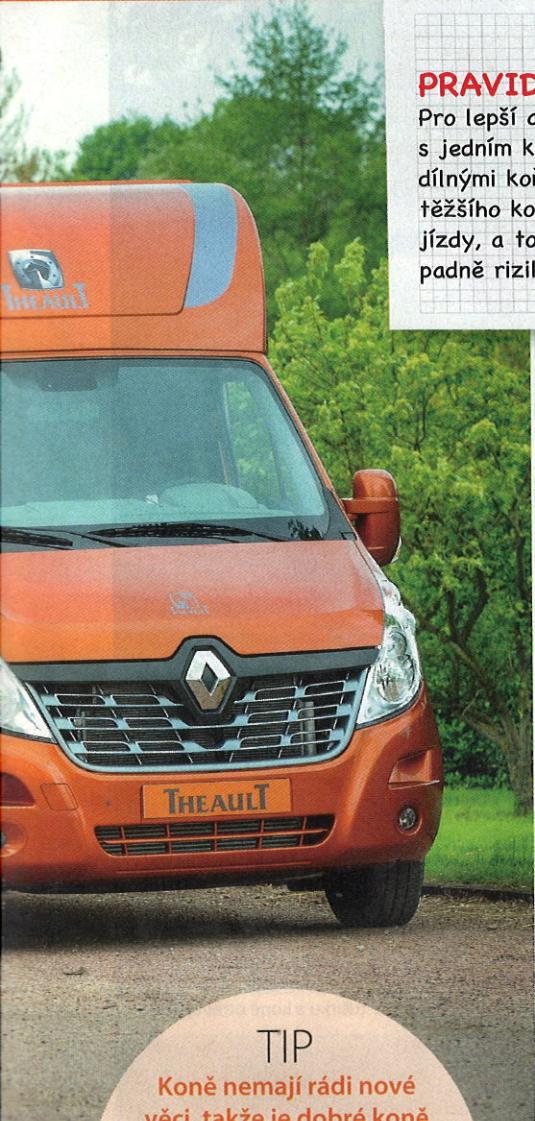
Příprava koně

Koně, který je zvyklý cestovat a zná nastupování do přepravníku, není nutné nijak zvlášť připravovat. Pokud chcete použít přepravní kamaše, deku či chránič ocasu, jednoduše nasadíte, připněte vodítko ke stájovce a můžete nakládat.

U koní, pro něž je přeprava stresující i přes klidný a trpělivý přístup, je možné použít zklidňující prostředky. Nabídka prostředků pro laické použití na trhu však není příliš široká. Asi nejpoužívanější přípravkem je pasta Quietex, jejíž účinek nastupuje již dvě hodiny po aplikaci, kůň zůstává bystrý, ale bez neklidu a strachu. Další možností je dlouhodobé používání bylinek, které pozitivně ovlivní nervový systém koně a celková práce s ním bude snadnější. Směs obvykle obsahuje

TIP

Zvlášť u starších vleků s dřevěnou podlahou je třeba pravidelně kontrolovat její stav. Případy, kdy kůň prošlápné ztrouchnivělou podlahu či rampu, se stávají a následky jsou velmi nepříjemné.

PRAVIDLO

Pro lepší a bezpečnější rovnováhu při jízdě s jedním koněm nebo se dvěma váhově rozdílnými koňmi je třeba dát jednotlivého či těžšího koně vždy na levou stranu po směru jízdy, a to z důvodu sklonu vozovky, případně rizika najetí na krajnici.

stáje" není dlouhodobě vhodné řešení. Naopak kůň by měl do vleku nastoupit dobrovolně a v klidu. Pohodovou a plynulou jízdou ho pak utvrdíme v tom, že cestování není žádný strašák.

Než začneme koně nakládat, je třeba mít vše ostatní připraveno a naloženo v autě. U nakládání by nemělo být zbytečně moc lidí. Ideální počet je dva, více lidí může koně zbytečně rozptýlit. I u koně, který je zvyklý cestovat a do přepravníku nastupuje v klidu, je třeba dbát zvýšené pozornosti při samotném nakládání. Není vhodné, aby kůň před přepravníkem postával, kroužil či jakkoliv čekal třeba jen na sundání rampy. Vše musí být připraveno před příchodem koně. Vodič drží koně pevně a rozhodným krokem jede k přepravníku a po rampě nahoru. Někteří koně mají ve zvyku se podívat, čuchnout si k rampě a podobně. V tuto chvíli je vhodná hlasová pobídka pronesená klidným a rozhodným hlasem. Kůň se obvykle opět rozejde. V momentu, kdy je kůň naložen, pomocník zajistí koně v přepravním prostoru, vodič koně uváže do patřičného oka nebo vázáku (vodítko nesmí být zbytečně dlouhé) a vystoupí z přepravního prostoru. V tuto chvíli může přicházet kůň další. Po naložení všech koní je třeba samozřejmě zavírt a zajistit rampu.

„Zásadní věc je rozlišit, kdy koník opravdu řeší nějaký problém a kdy si s námi hraje, pokud nás kůň od vleku táhne k trávě, sleduje vlaštovky nebo koně ve výběhu, je jisté, že komunikace nefunguje, jak by měla...“ popisuje samotné nakládání Pavelka a dodává, že je důležité stále trvat na tom,

● Přepravník slouží i jako dočasné ustájení na výstavách, soutěžích a závodech.

aby kůň koukal do vleku. Pokud se bojí a potřebuje chvíli očuchávat rampu, je to v pořádku, pokud si chce dát zadek na stranu, tak ať si ho tam dá. Nikdy ale nepřistupujte na jeho hru tím, že ho začnete odcouvávat nebo s ním dělat kolečka a podobně, to je pro koně výhra – přestáváte ho otravovat s naložením, byť jen na chvíli, a on udělá všechno proto, aby tuhle vaši reakci vyvolal znovu.

Problémový kůň

Zaručených návodů, jak naložit problémového koně, je tolik, kolik je problémových koní – někdo nedá dopustit na kyblík s ovsem, jiný na lonž, další přísahá na koště nebo bič. Tato slova potvrzuje i Mirek Pavelka a nastíňuje jím používanou taktiliku. U problémových koní máme největší úspěchy s tušírkou – koně vytrvale otravujeme tušírkou kezadu, pokud udělá krok směrem k vleku, dáme tušírku viditelně k zemi a koně slovně chválíme. Pokud kůň naopak od vleku couvá, otravování zintenzivníme, jakmile alespoň zastaví, opět přestáváme. Kůň tuto hravě rychle pochopí a obvykle nastoupí cca do

TIP

Koně nemají rádi nové věci, takže je dobré koně zvyknout na přepravní kamaše či chránič ocasu mimo přepravník. Nejsnáze to půjde v boxu a je vhodné koně s nasazenými kamašemi chvílkou povodit.

meduňku, mátu peprnou, heřmánkový květ, kozlík lékařský, třezalku a chmelové šištice.

Nakládání

Základem úspěchu u koní obecně je klid, rozvaha a rozhodnost. Nedostatek času jenom zvyšuje napětí, které se následně přenáší i na koně. Takže chcete-li koně naložit rychle, nechte si dostatek času. Tuto myšlenku potvrzují i slova Monty Robertse „čím víc času koni dáme, tím míň si ho vezme“.

Jak zdůrazňuje profesionální přepravce koní Mirek Pavelka ze společnosti Equitravel, je třeba mít na paměti, že kůň nejede naposledy, a proto nějaké rychlé „namlácení ze

TIP

Pamlsky koně při nakládání rozptyluji, lépe je koně chválit slovně.

TIP

Pokud si s naložením koně nevíte rady nebo si nejste jistí, není žádná ostuda zavolat profesionálního dopravce. Profesionál naloží stovky koní ročně a nabýté zkušenosti se odrazí v každém dalším nakládání, tedy i velmi problémového koně. Až kůň získá pozitivní zkušenost, není problém ho začít opět převážet vlastními silami.

speciál

DESATERO CESTOVÁNÍ s koňmi

1. Na nakládání a cestu si vyhradte dostatek času.
2. Zkontrolujte stav přepravníku, nákladového prostoru i tažného auta. Připravte si doklady.
3. Nepodceňujte přípravu na cestu. V autě mějte reflexní vesty, proužky, dostatek vody i pro koně, nezávislé osvětlení, naplánujte cestu i s ohledem na počasí a předpokládaný provoz.
4. Před nakládáním koní vše připravte do přepravníku.
5. Koně chráňte přepravními kamašemi.
6. Těžšího nebo jednotlivého koně nakládejte do přívěsu vždy vlevo po směru jízdy.
7. Při nakládání nespěchejte, nedovolte koni odvracet pozornost od nakládání.
8. Při řízení se vyhněte prudkým změnám rychlosti a směru.
9. Dodržujte povolenou rychlosť, dopravní předpisy, při řízení netelefonujte.
10. Budte ohleduplní k ostatním řidičům.

● Necitlivý způsob nakládání si kůň bude dlouho pamatovat a příště opět nebude spolupracovat.

● Příchod k přepravníku rázným krokem.

● Při zaváhání použijeme tušírku a koně otravujeme.

● Při projevené ochotě skloníme tušírku a chválíme.

● Nedovolíme koni couvnout nebo se otočit, podle ochoty koně střídáme tušírku a chválu, po krocích pomalu vpřed.

INZERCE

NOVINKA léta 2016
HUMBAUR MAXIMUS

HUMBAUR

CENTRUM PŘÍVĚSŮ.CZ

www.centrumprivesu.cz telefon: 608 072 300 • MĚLNÍK

EQUISTAR a EUROTRAILERS

Přívěsy špičkové kvality nejžádanější u nás i v zahraničí, 25 let na trhu.

- nové modely i XL velikosti na extra velké koně
- přívěsy pro převoz kočářů i s koňmi
- mnoho variant a doplňků dle přání zákazníka
- nízké podvozky na značkových komponentech AL-KO vyvinutých speciálně pro přepravu koní

- celkové hmotnosti 1300-2500 kg
- vysoká výbava v základním ceně bez příplatku, ne jako u jiných prodejců ostatních značek
- přívěsy s max. rychlosťí 130 km

www.prepravnyky.cz

OBCHOD OKLEŠTĚK, Prostějov – Výšovice 13, mob.: 00420 777 302 902

dvaceti minut, při příští cestě již za méně než pět minut, dodává pan Pavelka.

Zavření rampy

Zavírání rampy, ač se nezdá, je jedním z klíčových okamžiků naložení koně. Bohužel právě v tuto chvíli vzniká velmi mnoho chyb, které je následně nutné odstraňovat. Je zvykem, že zvláště při neúplně pohodovém nakládání, jakmile kůň vstoupí do vleku nebo přepravního prostoru, rampa za ním okaží rychle letí nahoru. Mladý či lekavý kůň si to zapamatuje a při příštím nakládání začne kopat nebo bleskurychle vycouvávat, jakmile za sebou zaznamená sebemenší pohyb. „Když

TIP

U zavírání a otevírání rampy je samozřejmostí stát bokem. Je-li rampa dole, všechny uzavírací háky mají být skryti pod rampou, jinak hrozí nebezpečí poranění kolem se pohybujících osob a koní nebo i poškození háků samotných.

koně nakládáme v klidu,“ vyšvětuje pan Pavelka, „není k žádnému zběsilému zavírání důvod, naopak na koně ze zadu mluvíme, aby o nás věděl, rampu zvedáme opatrne a pomalu, stejně postupujeme i u horních dvírek nebo roletky. Ve chvíli, kdy kůň nastoupí a rampa je zavřená, je třeba co nejrychleji vyjet, kůň jinak začne být ve vleku nervózní a může začít třeba kopat.“

Jedeme

Vezeme-li koně, je toto nutno mít na mysli po celou dobu řízení. Řídit s rozmyslem a ohleduplností nejen ke koním, ale i k ostatním řidičům.

Při jízdě dbejte vždy na nejvyšší rychlosť, která by měla být mírně pod nejvyšší dovolenou rychlosťí soupravy, a dodržujte minimálně dvakrát větší bezpečný odstup od vozidla před vám, než je běžné u samotného

osobního auta. Neustále mějte na paměti, že brzdná dráha je delší a jízdní vlastnosti soupravy horší! Při řízení zohledněte i stav silnice a také krajnic, které mnohdy nebývají v nejlepší kondici. Je-li nutné zastavit například kvůli defektu, učiněte tak pouze na bezpečném a přehledném místě. Vždy s sebou v autě mějte dostatek reflexních vest, vhodné jsou i reflexní pásky pro koně na kamaše nebo proužky na dekách pro případ, že by koně museli být vyloženi, a také nezávislý zdroj osvětlení, vhodné jsou blikače na kola i čelová svítilna.

Při samotné jízdě je třeba se vyhnout prudkým změnám rychlosti i směru jízdy, to se neobejdete bez dokonalého čtení provozu. Aby se koním dobře stalo a cestovali rádi, je třeba s nimi jezdit „jako s porcelánem“, popisuje styl řízení Mirek Pavelka a dodává: „Před stavte si, že stojíte bez držení v autobuse MHD, neznáte trasu, nevidíte, kdy přijde zatáčka, kdy bude řidič brzdit či zrychlovat, přesně tak se cítí kůň ve vleku, proto je nutné jet maximálně plnule...“

TIP

Samozřejmostí je umožnění ostatním řidičům předjetí v bezpečných úsecích – ukázat blinkrem, že silnice je volná.

Pravidlo

Ve chvíli, kdy kůň nastoupí, je třeba co nejrychleji vyjet, jinak kůň může být ve vleku nervózní, přešlapovat či kopat.

INZERCE

Farnam®

ZLEPŠUJEME ŽIVOT ZVÍŘATŮM A JEJICH LIDEM ...

QUIETEX

▪ krmný doplněk obsahující přírodní složky určené pro uklidnění dostihových, závodních a výstavních koní.

- Funguje po pouhých 2 hodinách, proto ho lze použít před závodem, tréninkem, nakládáním do vozíku a jinými stresovými situacemi.
- Udržuje koně bystrého bez neklidu a strachu.
- Bezpečné i při březosti.
- Neobsahuje žádné zakázané látky.

tel: +420 777 327 627

www.farnam.cz